

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Λεωφόρος Κηφισίας 7
Τ.Κ. – Πόλη: 115 23 Αθήνα
Πληροφορίες: Σ. Παναγόπουλος,
Σ. Καλογήρου
Τηλέφωνο: 213 2124 793
eMail: counsel@eaadhsy.gr
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
Fax: 213 2124 777
Ιστότοπος: www.hsppa.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 23/4/2015
Αρ. πρωτ. 1778

Προς:
Αποδέκτες πίνακα διανομής

ΘΕΜΑ: Αναθεώρηση προτύπων διακηρύξεων συμβάσεων δημοσίων έργων Τύπου Α και Β».

Σας ενημερώνουμε ότι δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Β' 664) η με αριθ. 67/2015 Απόφαση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων με θέμα «Έκδοση αναθεωρημένων προτύπων διακηρύξεων συμβάσεων δημοσίων έργων Τύπου Α και Β», σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 4013/2011 (Α' 204). Με την εν λόγω απόφαση αναθεωρούνται οι πρότυπες διακηρύξεις συμβάσεων δημοσίων έργων Τύπου Α και Τύπου Β, οι οποίες είχαν εγκριθεί δυνάμει της υπ' αριθ. 487/2013 (Β' 2897) απόφασης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, προκειμένου να ανταποκρίνονται στην ισχύουσα νομοθεσία περί ανάθεσης συμβάσεων δημοσίων έργων, μετά τη θέση σε ισχύ των ρυθμίσεων των νόμων **4250/2014 (Α 74), 4254/2014 (Α 85), 4278/2014 (Α 157), 4281/2014 (Α 160), 4313/2014 (Α 261), 4320/2015 (Α 29)**.

Οι αναθεωρημένες πρότυπες διακηρύξεις δημοσίων έργων συντάχθηκαν σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού καθώς και κατόπιν διαβούλευσης με πλήθος επαγγελματικών οργανώσεων και επιστημονικών ενώσεων.

Επισημαίνεται ότι η χρήση των αναθεωρημένων προτύπων διακηρύξεων είναι υποχρεωτική για την δημοπράτηση συμβάσεων δημοσίων έργων, των οποίων η διακήρυξη θα δημοσιευθεί δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τη θέση σε ισχύ της εν λόγω απόφασης, δηλαδή **από 6/5/15 και εφεξής**.

Τα εν λόγω πρότυπα τεύχη έχουν ήδη αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (<http://www.eaadhsy.gr>).

Οι **βασικότερες** αλλαγές που επέρχονται στις πρότυπες διακηρύξεις με την ως άνω απόφαση αφορούν και στους δύο τύπους προτύπων διακηρύξεων (Τύπος Α και Τύπος Β) και συνοψίζονται ως εξής:

I. Και στους δύο Τύπους:

1) Η υποσημείωση 2 επικαιροποιήθηκε με τον νέο Κανονισμό 1336/2013 της Επιτροπής σχετικά με την αναπροσαρμογή των κατώτατων ορίων της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης για την εφαρμογή των Οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ.

2) Η υποσημείωση 5 αναδιατυπώθηκε με την διευκρίνιση ότι εφόσον η Προϊσταμένη Αρχή και η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν ανήκουν στην ίδια αναθέτουσα αρχή, όπως για παράδειγμα όταν εκτελείται έργο δήμου που δεν έχει δική του τεχνική υπηρεσία και στο οποίο Διευθύνουσα Υπηρεσία είναι η τεχνική υπηρεσία άλλου δήμου, τότε πρέπει να τίθεται ως φορέας κατασκευής η υπηρεσία του δήμου που ασκεί καθήκοντα Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

3) Απαλείφθηκε η υποχρέωση ελέγχου της (πρωτότυπης) βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ ή του αντιγράφου επαγγελματικής εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο ή κατάλογο της αλλοδαπής κατά την αποσφράγιση των προσφορών (**άρθρο 4, σημείο 4.1., στοιχείο γ Τύπου Α και άρθρο 4, σημείο 4.1., στοιχείο δ Τύπου Β**).

4) Απαλείφθηκε η υποχρέωση επίθεσης μηχανοσήμων του ΤΣΜΕΔΕ στην προσφορά και η αντίστοιχη υποχρέωση παρακράτησής τους και διαγραφής τους από την Επιτροπή διαγωνισμού (**άρθρο 4, σημείο 4.1., στοιχείο ε, άρθρο 24, πρώην σημείο 24.1 παρ. 5, πρώην υποσημείωση 50 Τύπου Α και άρθρο 4, σημείο 4.1., στοιχείο στ, άρθρο 24, πρώην σημείο 24.1 παρ. 6, πρώην υποσημείωση 54 Τύπου Β**).

5) Διευκρινίζεται ότι ο πλήρης έλεγχος των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται την ημέρα της δημοπρασίας, με την επιφύλαξη της τήρησης διαδικασιών για τον έλεγχο της εγκυρότητας των εγγυητικών επιστολών (**άρθρο 4, σημείο 4.1., στοιχείο ζ Τύπου Α και άρθρο 4, σημείο 4.1., στοιχείο η Τύπου Β**).

6) Απαλείφθηκε η υποχρέωση της Προϊσταμένης Αρχής να γνωστοποιήσει στον δεύτερο μειοδότη την έκβαση του επανελέγχου των δικαιολογητικών του πρώτου μειοδότη, πριν την κοινοποίηση της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος στον μειοδότη (**άρθρο 4, σημείο 4.2., στοιχείο β**).

7) Στο **άρθρο 5** προστέθηκε **υποσημείωση 15 (στον Τύπο Α) και υποσημείωση 17 (στον Τύπο Β)** δυνάμει της οποίας δεν επιτρέπεται στα τεύχη του διαγωνισμού υπό στοιχεία 3-10 να προβλέπεται η απαίτηση υποβολής δικαιολογητικών ή στοιχείων επί ποινή αποκλεισμού.

8) Στο **άρθρο 5** διαγράφηκε η **πρώην υποσημείωση 15 του Τύπου Α** κι η **υποσημείωση 17** του Τύπου Β αναφορικά με την υποχρεωτική εφαρμογή Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) σε όλα τα Δημόσια Έργα.

9) Στο **άρθρο 15** τροποποιήθηκαν οι όροι για την εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό, κατόπιν της θέσης σε ισχύ του άρθρου 157 παρ. 1 α) του Ν. 4281/2014. Ειδικότερα,

- στο σημείο **15.1.** τροποποιήθηκε το ύψος της εγγύησης συμμετοχής, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό έως 2% επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

- Στο σημείο **15.2** τροποποιήθηκαν οι προϋποθέσεις κατάπτωσης της εγγύησης συμμετοχής και συγκεκριμένα ορίστηκε ότι η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει αν ο διαγωνιζόμενος αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αφορούν τους λόγους αποκλεισμού, δεν προσκομίζει εγκαίρως τα δικαιολογητικά κατακύρωσης ή δεν προσέλθει εγκαίρως για την υπογραφή της σύμβασης.

- Στο σημείο **15.3** τροποποιήθηκαν οι προϋποθέσεις επιστροφής της εγγύησης συμμετοχής και συγκεκριμένα ορίστηκε ότι η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και στους λοιπούς διαγωνιζόμενους εντός τεσσάρων (4) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς είτε της οριστικής απόφασης περί απόρριψης της προσφοράς τους από τα επόμενα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης είτε της οριστικής απόφασης κατακύρωσης της σύμβασης.

10) Στο **άρθρο 17** τροποποιήθηκαν οι όροι για την εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατόπιν της θέσης σε ισχύ του άρθρου 157 παρ. 1 β) του Ν. 4281/2014. Ειδικότερα, ορίστηκε ότι για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό έως 5% επί της αξίας της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Ταυτόχρονα, διευκρινίστηκε ότι η εγγύηση καλής εκτέλεσης αναπροσαρμόζεται (αυξομειώνεται) βάσει του τρέχοντος ΑΠΕ.

Επίσης, συμπληρώθηκαν τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να φέρουν οι εγγυητικές επιστολές προκειμένου να γίνονται δεκτές από την υπηρεσία. Τέλος, απαλείφτηκε οποιαδήποτε αναφορά περί υποχρέωσης κατάθεσης πρόσθετων εγγυήσεων καλής εκτέλεσης.

11) Προστέθηκε νέο **άρθρο 17^Α**, στο οποίο περιλαμβάνονται οι φορείς που έχουν την αρμοδιότητα να εκδίδουν εγγυητικές επιστολές που δύνανται να κατατεθούν παραδεκτως στους διαγωνισμούς.

12) Στο **άρθρο 21:**

- το σημείο **21.1**, κατόπιν της κατάργησης των κατώτατων ορίων προϋπολογισμού δημοσίων έργων, τροποποιήθηκε ώστε να είναι σαφές ότι μπορούν να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό εργοληπτικές επιχειρήσεις και ανώτερης τάξης από την καλούμενη.

- Στο σημείο **21.2** προστέθηκε η τροποποίηση του άρθρου 16 παρ. 7 του ΚΔΕ, δυνάμει του άρθρου 199, παρ. 2 γ) περ. ββ) του Ν. 4281/2014, βάσει του οποίου καταργείται ο περιορισμός των επιχειρήσεων που κοινοπρακτούν να είναι είτε της αυτής τάξης είτε να διαφέρουν ατά μία τάξη.

Αντίστοιχα, διαγράφηκε και η σχετική υποσημείωση.

- Στο σημείο **21.5**, δυνάμει της παρ. 2 γ ββ' του άρθρου 199 του Ν. 4281/2014 διαγράφηκε ο περιορισμός περί κάλυψης της τάξης της «κύριας κατηγορίας», που προβλεπόταν στην παρ. 9 του άρθρου 16 του ΚΔΕ.

13) Στο **άρθρο 22:**

- Στο **άρθρο 22.1** απαλείφτηκε η εκκίνηση της διαδικασίας κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, ή άλλη παρόμοια κατάσταση ως λόγος αποκλεισμού από τη συμμετοχή στον διαγωνισμό. Συναφείς διαγραφές που συνέχονταν με αυτόν τον λόγο αποκλεισμού έγιναν και σε λοιπά σημεία.

- Στο άρθρο **22.2** προστέθηκε ρητά η δυνατότητα συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων επιχειρήσεων υπό την εταιρική μορφή της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (ΙΚΕ) που θεσπίστηκε με τον νόμο 4072/2012 (αντίστοιχη σχετική προσαρμογή και στο άρθρο 3, σημείο 3.3 διακήρυξης Τύπου Β).

14) Στο άρθρο **23** καταργήθηκε η υποχρέωση προσκόμισης πρωτοτύπων εγγράφων ή επικυρωμένων αντιγράφων των δικαιολογητικών εγγράφων του διαγωνισμού. Αντίστοιχα, προστέθηκε **υποσημείωση 43 στον Τύπο Α και υποσημείωση 44 στον Τύπο Β**, όπου αναλύεται η μορφή που θα πρέπει να έχει κάθε είδος εγγράφου, ανάλογα με τον φορέα έκδοσής του, δυνάμει του άρθρου 1 του ν. 4250/2014.

Στο σημείο **23.2.1**, συμπληρώθηκε στην **υποσημείωση 45 του Τύπου Α και στην υποσημείωση 47 του Τύπου Β** ότι η υπεύθυνη δήλωση πρέπει να φέρει ημερομηνία υπογραφής εντός του τελευταίου μηνός πριν τη δημοπράτηση ενώ δεν απαιτείται να φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής.

15) Στο άρθρο **24**, σημείο **24.1.1** διευκρινίστηκε ότι οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής κατατίθενται πρωτότυπες.

II. Στον Τύπο Α

Στην υποσημείωση **41** προστέθηκε ότι εάν ο προϋπολογισμός του δημοπρατούμενου έργου είναι μικρότερος εκείνου της 4^{ης} τάξης του ΜΕΕΠ, αλλά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, η απόδειξη της πιστοληπτικής ικανότητας του υποψηφίου μπορεί να τεθεί κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής.

III. Στον Τύπο Β

1) Η υποσημείωση **6** αναδιατυπώθηκε με την ορθή αναφορά της Προϊσταμένης Αρχής των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, κατόπιν της θέσης σε ισχύ του ν. 3852/2010.

2) Στο σημείο **23.2.2.β** διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται προσκόμιση ασφαλιστικής ενημερότητας από άλλα ταμεία, στα οποία ενδεχομένως είναι ασφαλισμένα τα στελέχη του πτυχίου της εργοληπτικής επιχείρησης (π.χ. τέως ΤΠΕΔΕ).

3) Στο σημείο **23.2.4 γ** διαγράφηκε η προηγούμενη απαίτηση οι βεβαιώσεις των υπηρεσιών σχετικά με το ανεκτέλεστο μέρος της εργολαβίας να εκδίδονται εντός του εξαμήνου που προηγείται της ημερομηνίας δημοπράτησης του έργου.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως προβείτε άμεσα σε ενημέρωση όλων των αρμόδιων οργανικών μονάδων σας καθώς και των εποπτευόμενων φορέων σας, για την υποχρεωτική εφαρμογή των αναθεωρημένων προτύπων τευχών κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων δημοσίων έργων. Το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης παρακαλείται να προβεί σε ενημέρωση και των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος

Εσωτερική διανομή:

Γραφείο Προέδρου ΕΑΑΔΗΣΥ

Γενικό Διευθυντή ΕΑΑΔΗΣΥ

Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών ΕΑΑΔΗΣΥ

Διεύθυνση Συντονισμού & Ελέγχου ΕΑΑΔΗΣΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:**1) Προεδρία της Δημοκρατίας**

2) Όλα τα Υπουργεία/ Γενικές-Ειδικές Γραμματείες (Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/νσεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)

- Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Τμήματα/ Γραφεία Προμηθειών)
- Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, και στις Εφορείες Αρχαιοτήτων])
- Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Υπουργεία Επικρατείας

3) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/νσεις Νομοθετικού)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας - Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης

4) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.))

5) Ανεξάρτητες Αρχές

6) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων